

غیرت‌ورزی ناموسی ربطی به دین ندارد

عضو هیئت علمی گروه علوم قرآن و حدیث دانشگاه اصفهان گفت: آنچه در برخی موارد به پای دین نوشته شده و با عنوان غیرت و ناموس قلمداد می‌شود، هیچ ربطی به احکام شرعی ندارد.

تاریخ: ۱۷ خرداد ۱۳۹۹ - ۰۹:۰۷

کد خبر: ۳۹۰۳۰۹۱

حجت‌الاسلام محمد سلطانی، عضو هیئت علمی گروه علوم قرآن و حدیث دانشگاه اصفهان، در گفت‌وگو با ایکنا از اصفهان، با بیان اینکه فرهنگ دینی رایج در جامعه از آموزه‌ها و ارزش‌های اصیل دینی فاصله دارد، اظهار کرد: در جامعه ما اگر زن میانسالی همسر خود را از دست دهد و فرزندی هم داشته باشد، ازدواج مجدد او نادرست قلمداد می‌شود، در حالی که پیامبر(ص) همواره تأکید داشتند که هیچ مرد و زنی نباید بدون همسر بماند. اگر قرار باشد براساس این فرهنگ غیرتی شکل بگیرد، یعنی

پسران بخواهند در برابر مادر خود غیرت داشته باشند و از ازدواج مجدد او بعد از فوت همسر جلوگیری کنند، این غیرت دینی نبوده و از دین ناشی نشده، بلکه یک امر فرهنگی مذموم و نادرست است.

وی افزود: طبق احکام شرعی، تنها کسی که در ازدواج اول دختر دوشیزه حق اظهار نظر دارد، پدر اوست که می‌تواند نظارت کند و به دخترش مشورت دهد، اما در عین حال فقها معتقدند اگر دختر خواستگاری داشت که همسان و هم‌کفو او بود و پدر دختر بدون دلیل با ازدواج آنها مخالفت کرد، در اینجا رضایت او برای ازدواج شرط نیست و دختر و پسر می‌توانند به دادگاه صالحه مراجعه کنند. در واقع غیرت پدر در اینجا هیچ ربطی به دین اسلام و احکام شرعی آن ندارد.

عضو هیئت علمی گروه علوم قرآن و حدیث دانشگاه اصفهان تصریح کرد: آنچه در برخی موارد به پای دین نوشته شده و با عنوان غیرت و ناموس قلمداد می‌شود، هیچ ربطی به احکام شرعی ندارد و در ازدواج دختران، به جز رضایت خودشان، رضایت هیچ کس دیگر شرط نیست و فقط در ازدواج اولشان، رضایت پدر شرط است که اگر پدر نیز بدون دلیل مخالفت کند، رضایت او نیز ملغی می‌شود.

فرهنگ سوختن و ساختن در اسلام وجود ندارد

حجت‌الاسلام سلطانی اضافه کرد: نباید اجازه داد کار به اینجا برسد که دختر و پسر برای تشکیل خانواده مجبور به فرار شوند، این کار معلول یک فرهنگ غلط است. اگر یک مرجع قانونی وجود داشت، آنها می‌توانستند به آن مراجعه کرده و تمایل خود را برای ازدواج با یکدیگر ابراز کنند و اگر تناسب برای ازدواج

احراز شود و فریبی در کار نباشد و مورد حمایت قانون واقع شوند، چرا مجبور به فرار شوند؟! نمونه‌های متعددی وجود دارد که نشان می‌دهد پیامبر(ص) در این گونه موارد اصل را بر رضایت طرفین ازدواج قرار می‌دادند، چنانکه در عقد ازدواج نیز شرط اصلی، رضایت طرفین ازدواج است. طبق سیره پیامبر(ص)، ازدواج را نمی‌توان به هیچ دختر و پسری تحمیل کرد و در اسلام، فرهنگ سوختن و ساختن وجود ندارد.

عضو هیئت علمی دانشگاه اصفهان تصریح کرد: از عموم آموزه‌های اسلامی، آیات قرآن و احکام فقهی این‌طور استنباط می‌شود که غیرت‌ورزی به معنای حفظ نهاد خانواده است. عقد به معنای گره است. بنابراین تا وقتی که زن و مردی به هم گره نخورده‌اند و خانواده‌ای تشکیل نشده است، طرفین حق دارند در مورد یکدیگر تحقیق و بررسی کنند و هر نوع شک و شبهه‌ای در این خصوص روا و بلکه لازم است، اما زمانی که این عقد بسته شد و طرفین با رضایت یکدیگر خانواده‌ای تشکیل دادند، هیچ‌کس حق ندارد این بنیاد مقدس را به لرزه بیندازد یا از بین ببرد. اگر مردی متوجه شود که همسرش کار یا روابطی دارد که بنیان خانواده را تهدید می‌کند، می‌تواند جلوی او را بگیرد و همین‌طور بالعکس، اگر زنی ببیند که همسرش با کارهای خود بنیان خانواده را از بین می‌برد، باید جلوی او را بگیرد. همچنین اگر فرد سومی خارج از محیط خانواده قصد تهدید این بنیاد را داشته باشد و حتی حق بزرگی بر گردن زن یا شوهر داشته باشد، باید مانع او شوند.

محدودیت در ازدواج ریشه دینی ندارد

وی بیان کرد: در جامعه ما محدودیت‌هایی مثل محدودیت سنی برای ازدواج وجود دارد، تصور می‌کنیم که سن زن و مرد باید نزدیک به هم باشد یا در ازدواج، زن همواره باید از مرد کوچکتر باشد و اگر مردی با زنی بزرگتر از خودش ازدواج کند، آن را ناپسند قلمداد می‌کنیم، در حالیکه این محدودیت ربطی به دین ندارد و پیامبر(ص) در اولین ازدواجش، با حضرت خدیجه(س) از ایشان بزرگتر بود و امیرالمؤمنین(ع) و فاطمه زهرا(س) نیز تفاوت سنی قابل توجهی داشتند. همین‌طور می‌توان به محدودیت‌های طبقاتی اشاره کرد که بر اساس آن زن و مردی که می‌خواهند با یکدیگر ازدواج کنند، باید به یک طبقه اقتصادی تعلق داشته باشند. همه این محدودیت‌ها به مسائل فرهنگی جامعه برمی‌گردد و ریشه دینی ندارد.

حجت‌الاسلام سلطانی به محدودیت‌هایی که در جامعه برای زنان وضع می‌شود اشاره کرد و گفت: به امر فقهی باید فقهی نگاه کرد. بسیاری از مسائل زمانی که در عرصه سیاسی و اجتماعی مطرح می‌شود، از حالت فقهی خارج شده و محل نزاع و دعوای سیاسیون قرار می‌گیرد. زمانی صحبت از این بود که آیا زنان می‌توانند سوار دوچرخه شوند یا نه و از طرف دیگر در زمان پیامبر(ص) و ائمه(ع)، زنان سوار حیوانات می‌شدند و بزرگان دین هیچ‌گاه آنها را از این کار نهی نکردند. در قرآن کریم، خداوند خطاب به زنان پیامبر می‌فرماید که به ناز و کرشمه سخن نگویند که در این صورت، کسی که بیمار دل است در شما طمع می‌کند. در اینجا صحبت از این نیست که زنان حق سخن گفتن ندارند، بلکه از سخن گفتن با ناز و کرشمه نهی شده است و این دستور به مردان نیز مربوط می‌شود؛ چنانچه اگر مردی بخواهد با سخنان و رفتار خود زنی را نسبت به شوهرش دلسرد ساخته و جذب خود کند، اقدامی نادرست انجام داده است.

وی در پایان اظهار کرد: بنابراین مسائلی مثل حضور زنان در مجامع عمومی یا آواز خواندن آنها اگر بر اساس استنادات فقهی، متن قرآن و روایات مورد بررسی قرار گیرد و از نزاع‌های فصلی سیاسی خارج شود، بهتر می‌توان در مورد آن اظهار نظر کرد. در تاریخ اسلام برخی از راویان حدیث زن بودند که به مشکلات و مسائل شیعیان پاسخ می‌دادند، مثل حضرت معصومه(س) و همسر امام جعفر صادق(ع). بنابراین در این مسائل جنسیت مطرح نیست و پیراستگی هر محیط هم برای زن و هم برای مرد اهمیت دارد.

